

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการ
บริหารและภาวะผู้นำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มีขั้นตอนการสรุปผล ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. กลุ่มเป้าหมาย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุปผล
8. อภิปรายผล
9. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 ก่อนและหลังของนักศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
3. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมติฐานการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต
ชั้นปีที่ 3 หมู่ 3 จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ประกอบด้วย

1. ชุดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ
2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้
 - 2.1 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ
 - 2.2 แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำนวน 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ
3. แบบวัดเจตคติของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่มีต่อการเรียนรายวิชา รายวิชา เทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ (2553305) หลังจากได้รับการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ
2. ดำเนินการทดลองโดยให้นักศึกษาเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ มีกระบวนการ ดังนี้
 - 2.1 ทดสอบก่อนเรียน
 - 2.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและทดสอบระหว่างเรียน
 - 2.3 ทดสอบหลังเรียน
3. ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ
4. สอบถามเจตคติของนักศึกษาต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ หลังนักศึกษาเรียนครบทุกชุดการสอน โดยผู้สอนอธิบายข้อคำถามให้นักศึกษาฟังทีละข้อพร้อมอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจในข้อคำถามที่สอบถาม
5. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. วิเคราะห์ความก้าวหน้าของนักศึกษา โดยการหาค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I) หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำตามวิธีของโฮบลันด์ (Hovland)

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ โดยการทดสอบค่าที่ t-test (dependent Sample)
4. ศึกษาเจตคติของนักศึกษาต่อการเรียนด้วยชุดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ สถิติ ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 40.43 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 67.39 ส่วนการทดสอบหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.80 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.67 แสดงว่านักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น
2. นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ แต่ละชุดรวม 11 ชุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 89.17 จากคะแนนเต็ม 110 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.06 ส่วนผลการวิเคราะห์คะแนนทดสอบหลังเรียนในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.80 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 84.67 ดังนั้นประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80
3. คะแนนทดสอบของของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ หลังเรียนสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.91$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดีทุกข้อเช่นกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัยและทดลองสามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำมีประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจาก การเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีส่วนกระตุ้นให้นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมรับรู้ผลการตัดสินใจของตนเองว่าผิดหรือถูกในทันที เพราะมีการวัดผลและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนที่ให้ผลย้อนกลับอย่างรวดเร็ว เท่ากับเป็นการเสริมแรงให้กับนักศึกษาอยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา และนักศึกษามีการเรียนรู้ที่เป็นไปตามลำดับขั้นตามหลักการเสริมแรงทำให้นักศึกษาเกิดการตอบสนองที่พึงพอใจ มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้ก็เพราะ

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการขั้นตอนการจัดทำอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มตั้งแต่ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องต่างๆ เนื้อหา เทคนิควิธีการสร้างจากตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง

1.2 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นการใช้สื่อประสม ที่สอดคล้องกันแต่ละเนื้อหาของการเรียน เพื่อช่วยสร้างความสนใจให้นักศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์. 2546 : 119-120) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการยึดนักศึกษาเป็นศูนย์กลางให้เด็กปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.3 การใช้สื่อการสอนแบบผสมผสาน และจากการนำข้อมูลสถิติจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ให้นักศึกษาได้ศึกษา ประกอบกับการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นเรื่องใหม่สำหรับ นักศึกษา นักศึกษามีความกระตือรือร้นที่จะเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จึงตั้งใจปฏิบัติตามคำสั่ง มีผลทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจและเข้าใจในเนื้อหาที่กำลังศึกษาอย่างชัดเจน ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.4 การเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองนอกเหนือจากนี้กระบวนการกลุ่มยังเป็นปัจจัยเสริมที่จะช่วยให้นักศึกษาเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันขณะที่เรียน เกิดการเรียนรู้ในลักษณะช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเด็กเก่งกับเด็กอ่อน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษามีความใกล้เคียงกันไม่แตกต่างกันมากจนเกินไป

ดังนั้น เมื่อผู้สอนได้สร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือขึ้นตามกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพจึงจะทำให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หลังจากเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผู้สอนสร้างขึ้น

2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ ทำให้นักศึกษามีความรู้เพิ่มขึ้น อาจเนื่องมาจาก ในการ สร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สร้างได้สร้างขึ้นตามหลักจิตวิทยาสนองอดคล่อง Skinner ที่นำเสนอทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการนำหลักการสร้างสื่อการสอน 6 ประการ ได้แก่ (นงลักษณ์ น้ำฟูต 2545 : 26) 1) เรียนรู้ทีละขั้นตอนต่อเนื่องไปเรื่อยๆ 2) ให้นักศึกษามีส่วนร่วมอย่างกระฉับกระเฉง 3) การประสบความสำเร็จและได้รับรางวัล 4) กระบวนการเรียนรู้เป็นไปตามหลักตรรกวิทยาและได้รับผลสำเร็จตามลำดับขั้น 5)ทราบผลการเรียนในทันที 6)การเรียนจะเร็วหรือช้าขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล ดังนั้นเมื่อสร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ โดยยึดหลักจิตวิทยาในการสร้างสื่อจึง ทำให้เป็นที่สนใจ และทำหายความสามารถ ทำให้นักศึกษาสนุกสนานไม่รู้สึغبื่อหน่าย และการนำเสนอที่แปลกใหม่สามารถ ดึงดูดความสนใจอยู่ตลอดเวลา ทำให้นักศึกษาเกิดความอยากรู้อยากเห็นในลักษณะของความต้องการที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่แปลกใหม่นั้น จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ นักศึกษาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีความรู้ในเรื่อง มาตรการตัวสะกด เพิ่มขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้ง อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาที่เริ่มจากง่ายไปหายาก มีความชัดเจนในการใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสมกับนักศึกษา และมีกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ ทำหายความสามารถ ตามหลักการสร้างสื่อการสอนที่

Wihttich and Schuller (1966 : 15) นำเสนอหลักการ ดังนี้ 1) การนำเสนอเนื้อหาจะต้องนำเสนอเนื้อหาเฉพาะเรื่องอย่างชัดเจนมีคำถามหรือคำสั่งให้นักศึกษาตอบสนองต่อเรื่องนั้นโดยตรง 2) ต้องมีการแจ้งผลการตอบสนองทันทีเพื่อเป็นการเสริมแรง ในกรณีที่นักศึกษาตอบผิด ต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้แก้ตัวและปรับปรุงการตอบสนองของตนจนกว่าจะถูก 3) นักศึกษาแต่ละคนสามารถจะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามอัตรากำลังความสามารถเฉพาะบุคคลและเป็นอิสระจากคนอื่น

ดังนั้นจึงทำให้หลังเรียนนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำ โดยภาพรวมและรายข้อ ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินรวมทั้งช่วยให้นักศึกษารู้จักคิดและปฏิบัติตนอย่างเป็นขั้นตอน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาได้เรียนตามเนื้อหาที่นักศึกษาต้องการสอดคล้องกับแนวคิดของสก๊อตต์ (Scott. 1970 : 124) กล่าวไว้ว่า หากประสงค์จะสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงานจะต้องมีลักษณะ ดังนี้ 1) ผู้ทำงานมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมาย 2) มีผลกลับมาให้ผู้ทำงานทราบโดยตรง 3) งานนั้นเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา 4) งานนั้นมีลักษณะท้าทาย 5) งานนั้นสามารถทำได้สำเร็จโดย นักศึกษาไม่เคยเรียน ดังนั้นเมื่อนักศึกษาได้เรียน จึงทำให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 อาจารย์ผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนการสอนในสาขาวิชาอื่นๆ ควรมีการสร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และนำไปใช้ เพราะการวิจัย ครั้งนี้พบว่า การสร้างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาเทคนิคการบริหารและภาวะผู้นำก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้อย่างชัดเจน คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

1.2 แม้จะมีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีประสิทธิภาพในการสอนแล้วก็ตาม อาจารย์ผู้สอนก็จะต้องตระหนักถึงความสำคัญในฐานะอาจารย์ผู้สอนอยู่เสมอ ดังนั้น จึงไม่ควรใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแทนการสอนของครูทั้งหมด อาจารย์ผู้สอนยังคงมีบทบาทช่วยสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษาให้มีความกระจ่างชัดเจนในเนื้อหายิ่งขึ้น

1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยทำให้นักศึกษาเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้ศึกษาหาความรู้ทั้งด้วยตนเองและด้วยกลุ่มตามความสามารถ ความพร้อม ความสนใจของนักศึกษาแต่ละคน ดังนั้นจึงควรมุ่งส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนให้กำลังใจเพื่อให้นักศึกษابรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้

1.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถสอดคล้องกับเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมระหว่างการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น ความซื่อสัตย์ความรับผิดชอบ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาอื่นๆ ซึ่งจะ
ช่วยเปลี่ยนทัศนคติของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนได้

2.2 ควรนำสื่อประเภทการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้ใน
สถาบันการศึกษาอื่นๆ ในระดับเดียวกัน และทำการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY